

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

Педагогічна наука і освіта XXI століття

Науково-методичний журнал

Випуск 5

Засновано у 2023 році

Рівне – 2025

УДК 37: 001 «20»

П 24

Педагогічна наука і освіта XXI століття: науково-методичний журнал. Вип. 5. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т; упоряд.: Г. П. Пустовіт; ред. кол.: Г. П. Пустовіт, Н. О. Остапчук та ін. Рівне: РДГУ, 2025. 422 с.

Тематична спрямованість наукового фахового видання. Спеціальності, за якими видання публікує наукові праці: А1 Освітні науки; А2 Дошкільна освіта; А3 Початкова освіта; А4 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями); А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями); А6 Спеціальна освіта; А7 Фізична культура і спорт.

Наказом Міністерства освіти і науки України № 920 від 26.06.2024 р. електронний науково-методичний журнал РДГУ «Педагогічна наука і освіта XXI століття» включений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі А Освіта (спеціальності – А1, А2, А3, А4, А5, А6, А7).

Фаховий електронний науково-методичний журнал РДГУ «Педагогічна наука і освіта XXI століття» індексується міжнародною наукометричною базою даних Index Copernicus International: <https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=133628>

Редакційна колегія

Головний редактор: **ПУСТОВІТ Григорій Петрович**, доктор наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

Заступник головного редактора: **ОСТАПЧУК Наталія Олександрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

Члени редколегії

ANDROSZCZUK Irena, доктор габілітований, професор, професор кафедри Педагогіки праці та андрагогіки Академії педагогіки спеціальної імені Марії Гжегожевської у Варшаві (Республіка Польща).

ВИХРУЩ Анатолій Володимирович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови, Тернопільський національний медичний університет імені І. Горбачевського (м. Тернопіль, Україна).

GLUCHMAN Vasil, PhD, професор філософії та етики, декан факультету мистецтв Пряшівського університету (Словаччина);

ДИЧКІВСЬКА Ілона Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т.І. Поніманської, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

КОБИЛЯНСЬКИЙ Олександр Володимирович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, Вінницький національний технічний університет (м. Вінниця, Україна).

КОЛЯДА Наталія Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (м. Умань, Україна).

КУЧАЙ Тетяна Петрівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та психології, Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II (м. Берегове, Україна).

ПАВЕЛКІВ Катерина Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

PELEKH Yurii, доктор габілітований, професор, професор кафедри шкільної педагогіки педагогічного факультету Жешувського університету (Республіка Польща),

ПЕТРЕНКО Оксана Борисівна, доктор педагогічних наук, професор, проректор з інноваційної діяльності і міжнародного співробітництва, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

ROBIRCHENKO Natalia, доктор габілітований, професор, професор надзвичайний на факультеті суспільних та гуманітарних наук Державного вищого навчального закладу імені Вітелона в Легніці (Республіка Польща).

САВЧУК Борис Петрович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітніх технологій ім. Б. Ступарика, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника” (м. Івано-Франківськ, Україна).

СЯСЬКА Інна Олексіївна, доктор наук, доцент, завідувачка кафедри біології, здоров’я людини та фізичної терапії, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

ЮЗИК Ольга Протасівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

БАЛІКА Людмила Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

WILAVUCH Ivan, доктор філософії, PhD, викладач І клініки анестезіології і інтенсивної терапії, Варшавський медичний університет (Республіка Польща).

ГУДОВСЕК Оксана Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

КАЗАНІШЕНА Наталія Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри біології та екології, Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (м. Кам’янець-Подільський, Україна).

КІНДРАТ Вадим Кирилович, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедрою теорії і практики фізичної культури і спорту, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

КОСТОЛОВИЧ Тетяна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

ПЕТРЕНКО Сергій Вікторович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних технологій та моделювання, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

REBISZ Slawomir, доктор освітнього менеджменту, доцент, доцент кафедри досліджень школи і медіа, Жешувський університет (Польща);

SKWAREK Beata, доктор наук гуманітарних, доцент факультету суспільних і гуманітарних наук Державного вищого навчального закладу імені Вітелона в Легніці (Республіка Польща).

ЦІПАН Тетяна Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

Упорядники: проф. Пустовіт Г. П., проф. Петренко О. Б., доц. Ціпан Т. С., доц. Баліка Л. М., Бабяр А. А.

Науково-бібліографічне редагування: наукова бібліотека РДГУ.

Оприлюднено за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол № 12 від 30 жовтня 2025 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2025

ЗМІСТ

Вихрущ А. Методологічна культура аспірантів: теорія та практика	7
Журба К. Військово-патріотичне виховання старшокласників в умовах війни	17
Zvaruch I. Artificial intelligence of learning the foreign language	29
Пустовіт Г., Петренко І., Шалівська Ю. Стратегічні концепти формування професійно-педагогічної компетентності викладача закладу вищої освіти	39
Кравченко О., Сафін О., Мась Н. Професійні вимоги до фахівця з каністерапії за рубежом	50
Пантюк Т., Микитин О., Дроздовська М., Ключник Г., Комарницька О. Інклюзивне освітнє середовище закладу дошкільної освіти як детермінанта природовідповідного розвитку дитини	68
Petrenko O., Kiziuk O. Pragmatics of translating gender-oriented advertising	79
Юзик О. Технологія цифрового залучення здобувачів вищої освіти спеціальностей А2 Дошкільна освіта та А4 Середня освіта до створення власного медіаконтенту	88
Баліка Л., Бричок С., Філоненко Р. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти у процесі вивчення дисциплін педагогічного циклу	99
Білецький В., Присяжнюк І., Сяська Н. Математичні підходи у STEM-освіті	110
Бондар І. Мотиваційно-ціннісний складник професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі історичної та громадянської освіти	122
Ваколюк А., Чепурка О. Роль ігрових технологій у формуванні здоров'язбережувальної компетентності учнів молодшого шкільного віку	130
Вінтоняк О. Рівнева та галузева структуризація професійної підготовки фахівців у педагогічних училищах і коледжах України (кінець ХХ – початок ХХІ століть)	141
Генсіцька-Антонюк Н., Сяська Н. Розв'язування компетентнісних задач на уроках математики	155

Гоголь Т., Гоголь В. Диференційований підхід до підготовки волейболістів університетських команд з урахуванням їхнього ігрового амплуа	164
Гудовсек О. Методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва: аналіз провідних дихотомій у філософії мистецтва Ф. Шеллінга та К. Леві-Стросса	175
Данкович О. Цінності студентів-медиків у міжнародному науковому дискурсі	186
Корнієнко І. Проблеми педагогічної освіти в Україні на сучасному етапі	197
Костолович М. Особливості структури трансверсальної компетентності майбутнього вчителя географії	205
Кривенко Ю., Кривенко Р. Ефективність використання сучасних інноваційних технологій у тренувальному процесі гандболістів високої кваліфікації	218
Левчук В. Концепти понятійно-категорійного апарату підручника з фізики та його науково-методичного забезпечення	229
Lewczuk I., Karlova T., Rashidi B. Zasady zarządzania i socjalne podstawy rehabilitacji wojskowych, uczestników działań wojennych	244
Moroz L., Danilova N., Michuda N., Kovaliuk V. Improving it students' terminological vocabulary in the process of learning English	259
Остапчук Н., Павлова Н. Освітній стартап як інструмент трансформації професійної діяльності педагога	268
Петренко С. Методологічні засади та системні характеристики професійної підготовки ІТ-фахівців в умовах освітньо-інформаційного середовища університету	278
Плахотнік О., Плахотнік О. Порівняльний аналіз підготовки доктора філософії (PhD) в системах вищої освіти України та Європейського Союзу	289
Сіткар Т., Мазур І.-С., Ожга М. Формування практичних навичок програмування у здобувачів вищої освіти засобами фреймворку Kivy	305
Stetsa N. Perspektywy realizacji europejskich modeli pracy socjalnej w Ukraine	315
Сухомлинська Л., Чала Н. Освітні реформи 1950–60-х років в епістолярії В. Сухомлинського	327

Trofimchuk V., Vashai Y., Nosalchuk I., Dorosh H., Nosalchuk H. Teachers' digital literacy as a key requirement of the «New Ukrainian school»	340
Троценко В., Войтенко А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчої діяльності: теоретичне узагальнення	353
Троценко В., Троценко Т., Кривенко Р., Сембрат С. Особливості спрямованого впливу рухливих ігор з елементами туризму на формування моральних якостей учнів ЗЗСО	362
Антонюк М. Microsoft Copilot як цифровий ресурс у системі навчання інформаційно-комунікаційним технологіям під час підготовки бакалаврів у ЗВО	371
Нестерук С., Синевич Б. Методичні підходи при викладанні теми Голокосту в контексті фахової підготовки вчителя-філолога	381
Капральцев Д. Проектна діяльність як засіб формування фахових і креативних компетентностей майбутніх бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва та реставрації	389
Пилипчук А. Навчальні плани програм подвійних дипломів: нормативні засади та практичні виклики	399
Уманець С. Методичні засади використання генеративного штучного інтелекту в освітньому процесі: виклики та можливості	409

УДК 378.091.33:004

DOI: 10.35619/pse.vi5.123

Ольга ЮЗИК

доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри цифрових технологій та
методики навчання інформатики
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID:0000-0001-9586-6015
e-mail: olichkajuzuk@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ЦИФРОВОГО ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ А2 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА ТА А4 СЕРЕДНЯ ОСВІТА ДО СТВОРЕННЯ ВЛАСНОГО МЕДІАКОНТЕНТУ

Анотація. У статті визначено актуальність створення власного медіаконтенту здобувачами вищої освіти педагогічних спеціальностей загалом та під час вивчення дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології». Описано новий підхід до навчання Стівом Уїллером – «піраміда цифрового залучення» (pyramid of digital engagement). Показано, що поведінка здобувачів освіти в онлайн середовищах містить ті ж самі види діяльності, що й у традиційному навчанні, і відбувається за кроками: кураторство/організація; створення/розробка; коментування/обговорення; поширення/вподобання; перегляд/читання/відслідковування.

Акцентовано увагу на важливості таких змістових модулів: «Програмне забезпечення сервісного призначення», «Текстовий процесор MS WORD» «Microsoft PowerPoint» передбачених за освітньою програмою А2 Дошкільна освіта та А4 Середня освіта у Рівненському державному гуманітарному університеті. Описано командну роботу у процесі створення каталогу з вивчення «Інформаційно-комунікаційних технологій». Висвітлено власний досвід проведення бесід зі здобувачами освіти перед створенням власного медіаконтенту при вивченні змістового модуля «Microsoft PowerPoint». Зокрема, розглянуто розроблення презентації у вигляді резюме власних досягнень обсягом 15 слайдів з метою розвитку у здобувачів Soft Skills.

Ключові слова: цифрове залучення, технологія, медіаконтент, інформаційно-комунікаційні технології, змістові модулі, Microsoft Word, Microsoft PowerPoint, Soft Skills.

Постановка проблеми. Інформаційно-комунікаційні технології набули особливої актуальності в умовах воєнного стану, що триває вже понад три роки. Військові дії та воєнний стан зумовили масовий перехід на дистанційну форму навчання [8]. Згодом виникла проблема внутрішнього переміщення населення [2] та релокації університетів. У зв'язку з цим практикувалося асинхронне навчання. Науковці С.Ковачов, О.Несторенко, Т.Несторенко, Я.Пельова та Я.Сухікова [6] ілюструють на прикладі його впровадження в університет та адаптації до несприятливих умов. Під час дистанційного та асинхронного

навчання у закладах освіти використовують різні засоби комп'ютерної техніки та різноманітні програми, мережі та засоби для зв'язку. Важливим для ЗВО є прорахування ризиків в управлінському підході [12]; можливості та загрози для сфери освіти [14]; можливості для надавання «освітніх послуг» [1]. Кожне підприємство чи заклад вищої освіти здійснюють прогнозовану звітність як базу для оцінки інноваційної діяльності [15]. У таких умовах роботи доцільно навчити здобувачів інформаційно-комунікаційним технологіям та, зокрема, медіаконтенту.

Тема створення власного медіаконтенту надзвичайно актуальна в сучасному науковому дискурсі. Це зумовлено кількома ключовими факторами, що відображають зміни у цифрових технологіях, суспільних взаємодіях та вимогах щодо професійної підготовки здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей.

Аналіз останніх досліджень із проблеми. Науковці працюють над вивченням питань, що стосуються цифровізації та інформатизації здобувачів вищої освіти щодо питань створення медіаконтентів. Наприклад І. Подік досліджує різноманітні форми навчання здобувачів освіти покоління «Z»: від простих (викладач ставить запитання – здобувач шукає відповідь в літературі (частіше в Інтернеті) – на занятті разом обговорили і знайшли рішення) до складніших та цікавіших, як-от створення віртуальних друзів, завдань, які мають взаємозв'язок із гаджетами (смартфонами, ноутбуками тощо) та їхніми додатками. Як зауважує вчена, «головною мотивацією вчинків покоління Z є лише інтерес, без примусу чи обов'язку. «Зети» значно більше, у порівнянні з іншими поколіннями, потребують ігрових підходів. Варто якомога частіше їх хвалити – «лайкати» оцінками чи нагородами» [15, с.148].

Проектна діяльність як технологія під час навчання ІКТ описана Г. Алексєєвою [9], Л. Горбатюк, Н. Кравченко та О. Щетина [7] дослідили важливість управління часом студентів під час планування проєктів за допомогою програмних засобів.

Генеративні технології штучного інтелекту (далі за текстом ШІ) також дозволяють створювати власний медіаконтент. Дослідження у сфері штучного інтелекту, робота із програмами ШІ у процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти потребує ретельного підходу, зокрема під час роботи із генеративними програмами, підбору даних для створення моделей та аналізу згенерованого матеріалу [4].

Низка наукових розвідок присвячена впливу програм штучного інтелекту на якість здобувача освіти [3]. Враховуючи швидкі темпи реалізації Концепції «Нова українська школа», О. Юзик [16] доводить важливість уведення командної роботи під час навчання здобувачів вищої освіти педагогічних

спеціальностей. В. Гриньова, К. Юр'єва [11] пропонують розкривати зміст навчання медіаосвітньої компетентності через цілі, сформульовані в термінах таксономії Б. Блума. Н. Несторенко [13] у методичних рекомендаціях подає матеріал у вигляді лекцій та практичних занять зі створення медіаконтенту у процесі професійної підготовки майбутніх журналістів. Проте недостатньо наукових досліджень, які б стосувалися технологій створення медіаконтентів здобувачами вищої освіти спеціальностей А2 Дошкільна освіта та А4 Середня освіта.

Мета статті – висвітлити технологію цифрового залучення здобувачів вищої освіти майбутніх кваліфікацій «вихователь закладу дошкільної освіти, логопедагог» та «вчитель хімії, вчитель фізики, вчитель природничих наук» до створення медіаконтенту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Робоча програма, розроблена нами з дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології» для здобувачів вищої освіти за освітньою програмою А2 Дошкільна освіта та А4 Середня освіта. Природничі науки (бакалавр) передбачає реалізацію фахових компетентностей (ФК), які будуть сприяти створенню власного медіаконтенту, зокрема «здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище; здатність опрацьовувати текстові, табличні, графічні та мультимедіа дані у відповідних середовищах». У процесі вивчення цієї дисципліни упродовж 2024–2025 н.р. проводилася робота викладача щодо створення медіаконтенту. Ефективним було врахування «піраміди цифрового залучення» Стіва Уїллера та методів командної роботи.

Новий погляд на навчання сучасних здобувачів освіти запропонував Стів Уїллер, професор технологій навчання Інституту освіти Плімутського університету, член групи E- learning Network. Він описав так звану «піраміду цифрового залучення» (*pyramid of digital engagement*). Його схема (див. рис. 1) ілюструє поведінку здобувачів освіти в онлайн середовищах і містить ті самі види діяльності, що й у традиційному навчанні.

Рис.1. Піраміда цифрового залучення сучасної молоді до навчальної діяльності

На піраміді показано, що діяльність в онлайн середовищах та комунікація засобами комп'ютерних мереж включає ті ж рівні, що й традиційна діяльність: від пасивної ролі, як, наприклад, спостереження, читання – до активного обговорення та створення власного контенту. Навчання здобувачів, як правило, розпочинається з пасивної фази – перегляду та слухання після чого переходять до активних дій.

На найвищих рівнях піраміди видно, що здобувачі освіти активно та свідомо працюють в онлайн середовищах. Тут відбувається зміна їхнього мислення, процес включення дитини в навчання – спочатку «поширити, вподобати», потім прокоментувати, взяти участь у дискусії – і до створення власних продуктів. Створення власного медіа контенту та навчання інших, на думку автора, створює мотивацію до проведення подальших досліджень. Цікавою є думка С. Уїллера щодо заохочення освітян використовувати соціальні медіа та мобільні технології в навчанні, оскільки це та галузь, на якій здобувачі добре розуміються [5] і що може бути шляхом до активного залучення до навчальної діяльності та глибшого вивчення предмета дослідження.

Усі вище перелічені технології застосовувалися під час створення здобувачами власних медіаконтентів.

Проаналізуємо послідовності цифрового залучення здобувачів спеціальностей А2 Дошкільна освіта (логопедагогіка) та А4 Середня освіта (природничі науки) до створення медіаконтексту під час виконання ними лабораторних робіт із дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології». *Змістовий модуль 1. «Програмне забезпечення сервісного призначення»*

передбачає вивчення теми «Платформи Classroom, Moodle, Google Meet, Zoom, Skype». Практикуємо створення запланованих подій у Google Meet. Використовуємо Google Календар. Під час зустрічі здобувачі уводять тематику, яка буде пов'язана із їхньою майбутньою професійною діяльністю, як-от «Обговорення логопедичних занять у закладі дошкільної освіти», «Види правильних корекцій звуковимови», «Професія логопеда: як допомогти людям говорити», «Мова без перешкод: як подолати дислалію», «Логопедія. Наші перші кроки в логопедію» тощо. Майбутні вчителі природничих наук планують такі зустрічі: «Обговорення занять уроків хімії щодо створення їхнього змісту», «Підготовка та результати роботи із здобувачами освіти з НМТ» та ін. *Змістовий модуль 4.* «Текстовий процесор MS WORD» передбачає роботу у Microsoft Word. Теми спрямовані на вивчення та оволодіння такою інформацією:

- основні правила введення та редагування тексту. Форматування тексту. Створення списків. Поля. Стилi. Макроси. Створення та використання стилів форматування. Робота із шаблонами. Додавання приміток. Робота в режимі редагування тексту;

- робота з таблицями. Вставка таблиці в документ. Редагування та форматування таблиці;

- робота із зображеннями, їх розміщення у документі, редагування та форматування. Робота з автофігурами та об'єктами Word Art.

Щоб закріпити здобуті знання з вище зазначеного навчального матеріалу та навички роботи у текстовому процесорі, плануємо створення газет на професійну тематику. Здобувачі обох спеціальностей на власний розсуд вибирають тему, пов'язану із майбутньою професійною діяльністю, а потім захищають роботу – розповідають і демонструють її процес створення.

Вивчення «Інформаційно-комунікаційних технологій» здобувачами спеціальності А2 Дошкільна освіта. Логопедагогіка передбачала у 2023–2025 н.р. спільну проектну діяльність над каталогом ресурсів для вивчення дисципліни. У 2025–2026 н.р. буде продовження наповнення каталогу ресурсів навчально-методичного забезпечення та вивчення «Інформаційно-комунікаційних технологій» здобувачами спеціальності 012 Дошкільна освіта. Навчально-методичне забезпечення дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології» знаходиться у вільному доступі за посиланням: https://drive.google.com/drive/u/3/folders/1lOqTrEEDcRLqGE_MtbXVLNoXH0Zvqo5P

Електронна папка має назву «ІКТ. Дошкільна освіта. Логопедія». А всередині неї знаходяться папки з такими назвами:

1. Робоча програма та силабус.

2. ІКТ Навчально-методичний посібник.
3. Зразки газет для здобувачів вищої освіти на логопедичну тему.
4. Звукозаписи постановки звуків голосних та приголосних.
5. Створення зустрічей у Google Meet.
6. ІКТ.
7. Український логопедичний сайт.
8. Державний стандарт дошкільної освіти: основні положення.
9. Файли для конвертування на тему Логопедії.
10. Презентації над вимовою звуків (зразки).
11. Створення власних презентацій (зразки).
12. Спеціальні можливості Windows.

Кожна папка має наповнення відповідними файлами. Наприклад, папка «Звукозаписи постановки звуків голосних та приголосних» містить 30 звукових файлів. Так привчаємо здобувачів до майбутньої професійної діяльності та уміння систематизувати власні робочі папки, документи.

У процесі вивчення змістового модуля «Microsoft Power Point» пропонуємо здобувачам створити презентацію у вигляді резюме власних досягнень обсягом 15 слайдів. Розроблена презентація повинна містити:

- текст;
- схеми, таблиці;
- фотографії, графічні зображення;
- посилання;
- переходи (анімації до зміни слайдів);
- анімації до об'єктів на слайдах;
- звуковий супровід;

– з презентації зробити відео-файл з розширенням *avi* або *mp4*. Фактично це є власний медіаконтент, який можна презентувати під час прийняття на роботу, надсилення резюме роботодавцям, презентувані себе перед одногрупниками чи представлення себе на роботі. Слід зауважити, що цей вид лабораторної роботи викладач супроводжує короткою бесідою, яка сприяє формуванню у студентів Soft Skills: «Що ви вважаєте досягненням? Чим Ви гордитесь у житті? Які маєте власні досягнення? Чи можна вважати досягненням такі приклади із життя:

1. *Дівчина доглядала бабусю, яка була неходячою впродовж 2-х років.*
2. *Ви змотивували хлопця-воїна Збройних Сил України, який був демобілізований після війни внаслідок ампутації ніг, до життя.*
3. *Ви запитали свого друга «Як у тебе справи?». Пізніше дізналися, що ці слова повернули його до життя».*

Перелік таких прикладів можна продовжити. Як засвідчує практика така бесіда дає позитивні результати. Здобувачі обох спеціальностей створюють презентації, які наповнюють не лише грамотами, дипломами, подяками, які

здобули перед вступом до університету, але й досягненнями, що демонструють їхню високу мораль: допомога матері, яка хворіла довгий час; допомога по господарству; екскурсії за границею для друзів, під час виїзду, коли почалася війна в Україні; допомога захисникам Вітчизни, волонтерство тощо.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Вважаємо, що сучасний заклад вищої освіти повинен бути орієнтованим на підготовку здобувачів до життя. Тому створення власних медіаконтентів актуальне у професійній підготовці здобувачів спеціальностей за освітніми програмами А2 Дошкільна освіта та А4 Середня освіта. Пріоритетним під час вивчення дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології» є створення власних медіаконтентів: під час вивчення змістового модуля «Програмне забезпечення сервісного призначення» – google meet зустрічей на професійну тематику та під'єднання однокласників до неї із демонстрацією матеріалу; у процесі опрацювання змістового модуля «Текстовий процесор MS WORD» – газет на професійну тематику, а вивчення змістового модуля «Microsoft PowerPoint» – презентацій – резюме. Важливим є врахування піраміди цифрового залучення до створення медіаконтенту як в аудиторному режимі, так і онлайн.

Перспективи подальших розвідок – вивчення та детальний опис технологій цифрового залучення здобувачів вищої освіти до створення власних медіаконтентів на інших змістових модулях, вивчення дисципліни «Інформаційно-цифрові технології».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гура В., Несторенко Т., Макаренко Т. Дослідження категорії «освітня послуга»: міждисциплінарний підхід. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: педагогічні науки*. 2022. В.2. С.91-104. <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2022-1-2-91-104>.
2. Martynovych N., Britchenko I., Kolinets L., Popova Y. On Sustainable Development under the Conditions of Human Capital Migration: A New Agenda for External and Internal Population Displacement, Problemy Ekorozwoju / Problems Of Sustainable Development. 2024. No. 19(2). P.23-34. DOI: <https://doi.org/10.35784/preko.6230>
3. Nataliia Tymoshenko, Galyna Gordiichuk, Zhanna Davydova, Pavlo Sirenko, Yevhen Dorozhko. Utilising Artificial Intelligence in Education: Current Trends, Challenges, and Future Directions. Salud, Ciencia y Tecnología-Serie de Conferencias. 2025. No. 3. S. 1-8. URL: <https://observatorio-cientifico.ua.es/documentos/6765c2f3a79b3a60f4c40a2b?lang=en> (дата звернення: 04.09.2025).
4. Olha Yuzyk, Vitalii Honcharuk, Yurii Pelekh, Lyudmyla Bilanych, Pavlo Sirenko, Ihor Voitovych, Liudmyla Roienk, Halyna Bilanych, Dmytro Makukh, Janis Zidens, Mykola Yuzyk, M. Yuzyk. Research on Generative Artificial Intelligence Technologies in Education: Opportunities, Challenges, and Ethical Aspects. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. Vol. 16, No. 1. Special Issue 1. *Neuroscience, Artificial*. 2025. S. 139-151. DOI: <https://doi.org/10.70594/brain/16.S1/12>
5. Open Learn University. URL: https://www.open.edu/openlearn/ocw/pluginfile.php/559733/mod_oucontent/oucontent/22067/23cdf

[135/0f7de26a/3_2_engagement_pyramid_of_digital_learning02.jpg](#) (дата звернення: 04.09.2025).

6. Peliova J., Nestorenko T., Kovachov S., Suchikova Ya., Nestorenko O. Adapting to Adversity: a Case Study of Asynchronous Learning Implementation in a Relocated University Amidst war. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach*. 2023, No. 16. P. 119-132. <https://doi.org/10.54264/0067>

7. Shchetynina O., Horbatiuk L., Aliksieieva H., Kravchenko N. Project Management Systems as Means of Development Students Time Management Skills, Using Software Tools. In *ICTERI 2019: 15th International Conference on ICT in Education, Research, and Industrial Applications*, June 12-15, Kherson, Ukraine. *CEUR Workshop Proceedings*, 2019. Vol. 1, pp. 370-384. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2387/20190370.pdf>. (дата звернення: 04.09.2025).

8. Yuzyk O., Yuzyk, M., Bilanych L., Honcharuk V., Bilanych H., & Fabian M. Distance Learning in Higher Education Institutions in Conditions of Quarantine and Military Conflicts. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security* (Vol. 22), 2022. No. 4. P. 741–749. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.4.87>. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/fullrecord/WOS:000800673100037> (дата звернення: 04.09.2025).

9. Алексеева Г.М. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в процесі професійної підготовки студентів педагогічних вузів. Збірник наукових праць «Актуальні питання фізико-математичної освіти»: Сум. держ. пед. ун-т імені А.С.Макаренка. Суми: ВВП «Мрія». 2014. Вип. 3. С.184-191. URL: <http://laboratoriyasspu.hol.es/kategoriyi/drukovani-materialy> (дата звернення: 04.09.2025).

10. Гавриленко Н. В. Методичні підходи до розробки прогнозової звітності підприємства як бази для оцінки інноваційної діяльності. *Problems of Accounting, Analysis and Audit: the Institutional Dimension : Collective Monograph*. Nürnberg, Deutschland : Verlag SWG imex GmbH, 2015. С. 21–27. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5450> (дата звернення: 04.09.2025).

11. Гриньова В., Юр'єва К. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Збірник тез. 2015. Жовтень. С. 31-36. URL: https://aup.com.ua/ml/Zbirka_tez_25_10_2016.pdf#page=29 (дата звернення: 04.09.2025).

12. Кулініч Т., Шепель І., Гавриленко Н. Розвиток управлінського обліку на основі ризик-орієнтованого підходу. *Економічний аналіз*. 2021. Т. 31, № 1. С.1724. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1868/6565656954>. (дата звернення: 04.09.2025).

13. Нестеренко Н. П. Створення медіаконтенту : метод. рек. для здобувачів III курсу першого (бакалавр.) рівня. Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2024. 60 с. URI: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/16620> (дата звернення: 04.09.2025).

14. Несторенко, Т. П. «Економіка суперзірок»: можливості та загрози для сфери освіти [текст]. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Том 7. № 2. С.8–15. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-2-1>

15. Подік І. І. Студенти Z: особливості та перспективи. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка*. Серія: Педагогічні науки. 2017. Вип. 159. С. 144-149. URR: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2017_159_27 (дата звернення: 04.09.2025).

16. Юзик Ольга. Концептуальні засади нової української школи у професійній підготовці здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей. *Педагогічна наука і освіта XXI століття*. № 2, 2024. С.61-71. DOI:10.35619/vi2.27. URL: <https://pse.itup.com.ua/index.php/pse/article/view/27> (дата звернення: 04.09.2025).

REFERENCES

1. Hura V., Nestorenko T., Makarenko T. Doslidzhennia katehorii «osvitnia posluha»: mizhdystsyplinarnyi pidkhid [Research into the Category of «Educational Service»: an Interdisciplinary Approach]. *Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*. Seria: pedahohichni nauky. 2022. V.2. S.91-104. <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2022-1-2-91-104>. (data zvernennia: 04.09.2025). [in Ukrainian]
2. Martynovych N., Britchenko I., Kolinets L., Popova Y. On Sustainable Development under the Conditions of Human Capital Migration: A New Agenda for External and Internal Population Displacement, *Problemy Ekorozwoju / Problems Of Sustainable Development*. 2024. No. 19(2). P.23-34. DOI: <https://doi.org/10.35784/preko.6230>
3. Nataliia Tymoshenko, Galyna Gordiichuk, Zhanna Davydova, Pavlo Sirenko, Yevhen Dorozhko. Utilising Artificial Intelligence in Education: Current Trends, Challenges, and Future Directions. *Salud, Ciencia y Tecnología-Serie de Conferencias*. 2025. No. 3. S. 1-8. URL: <https://observatorio-cientifico.ua.es/documentos/6765c2f3a79b3a60f4c40a2b?lang=en> (data zvernennia: 04.09.2025).
4. Olha Yuzyk, Vitalii Honcharuk, Yurii Pelekh, Lyudmyla Bilanych, Pavlo Sirenko, Ihor Voitovych, Liudmyla Roienk, Halyna Bilanych, Dmytro Makukh, Janis Zidens, Mykola Yuzyk, M. Yuzyk. Research on Generative Artificial Intelligence Technologies in Education: Opportunities, Challenges, and Etnical Aspects. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. Vol. 16, No. 1. Special Issue 1. Neuroscience, Artifici. 2025. S. 139-151 DOI: <https://doi.org/10.70594/brain/16.S1/12> (data zvernennia: 04.09.2025).
5. Open Learn University. URL: https://www.open.edu/openlearn/ocw/pluginfile.php/559733/mod_oucontent/oucontent/22067/23cdf135/0f7de26a/3_2_engagement_pyramid_of_digital_learning02.jpg (data zvernennia: 04.09.2025).
6. Peliova J., Nestorenko T., Kovachov S., Suchikova Ya., Nestorenko O. Adapting to Adversity: a Case Study of Asynchronous Learning Implementation in a Relocated University Amidst war. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach*. 2023, No. 16. P. 119-132. <https://doi.org/10.54264/0067>
7. Shchetynina O., Horbatiuk L., Aliksieieva H., Kravchenko N. Project Management Systems as Means of Development Students Time Management Skills, Using Software Tools. In *ICTERI 2019: 15th International Conference on ICT in Education, Research, and Industrial Applications*, June 12-15, Kherson, Ukraine. *CEUR Workshop Proceedings*, 2019. Vol. 1, pp. 370-384. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2387/20190370.pdf>. (data zvernennia: 04.09.2025).
8. Yuzyk O., Yuzyk M., Bilanych L., Honcharuk V., Bilanych H., & Fabian, M. Distance Learning in Higher Education Institutions in Conditions of Quarantine and Military Conflicts. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security* (Vol. 22), 2022. No. 4. P. 741–749. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.4.87>. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/fullrecord/WOS:000800673100037> (data zvernennia: 04.09.2025).
9. Aliksieieva H.M. Vykorystannia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii v protsesi profesiinoi pidhotovky studentiv pedahohichnykh vuziv [The Use of Information and Communication Technologies in the Process of Professional Training of Students of Pedagogical Universities]. *Zbirnyk naukovykh prats «Aktualni pytannia fizyko-matematychnoi osvity» : Sum. derzh. ped. un-t imeni A.S.Makarenka. Sumy: VVP «Mriia»*. 2014. Vyp. 3. S.184-191. URL:

<http://laboratoriyasspu.hol.es/kategoriyi/drukovani-materialy> (data zvernennia: 04.09.2025). [in Ukrainian]

10. Havrylenko N. V. Metodichni pidkhody do rozrobky prohnaznoi zvitnosti pidpriemstva yak bazy dlia otsinky innovatsiinoi diialnosti [Methodological Approaches to the Development of Enterprise Forecast Reporting as a Basis for Assessing Innovation Activity]. Problems of Accounting, Analysis and Audit: the Institutional Dimension : Collective Monograph . Nürnberg, Deutschland : Verlag SWG imex GmbH, 2015. S. 21–27. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5450> (data zvernennia: 04.09.2025). [in Ukrainian]

11. Hrynova V., Yurieva K. Metodichni rekomendatsii shchodo rozroblennia standartiv vyshchoi osvity [Methodological Recommendations for the Development of Higher Education Standards]. Zbirnyk tez. 2015. Zhovten. S.31-36. (data zvernennia: 04.09.2025). URL: https://aup.com.ua/ml/Zbirka_tez_25_10_2016.pdf#page=29 [in Ukrainian]

12. Kulinich T., Shepel I., Havrylenko N. Rozvytok upravlinskoho obliku na osnovi ryzyk-orientovanoho pidkhodu [Development of Management Accounting Based on a Risk-based Approach]. *Ekonomichniy analiz*. 2021. T. 31, No. 1. S. 1724. (data zvernennia: 04.09.2025). URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1868/6565656954>. (data zvernennia: 04.09.2025). [in Ukrainian]

13. Nesterenko N. P. Stvorennia mediakontentu : metod. rek. dlia zdobuvachiv III kursu pershoho (bakalavr.) rivnia [Creating Media Content: Methodological Recommendations for Third-year Students of the First (Bachelor's) Level]. Kharkiv. nats. ped. un-t im. H. S. Skovorody. Kharkiv : KhNPU im. H. S. Skovorody, 2024. 60 s. URI: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/16620> (data zvernennia: 04.09.2025). [in Ukrainian]

14. Nestorenko T. P. «Ekonomika superzirok»: mozhlivosti ta zahrozy dlia sfery osvity [tekst] [«The Superstar Economy»: Opportunities and Threats for the Education Sector [text]]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky*. 2020. Tom 7. No. 2. S. 8–15. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-2-1> (data zvernennia: 04.09.2025). [in Ukrainian]

15. Podik I. I. Studenty Z: osoblyvosti ta perspektyvy [Z Students: Characteristics and Prospects]. *Naukovi zapysky Tsentralnoukrainskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka*. Serii: Pedahohichni nauky. 2017. Vyp. 159. S. 144-149. URR: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2017_159_27 (data zvernennia: 04.09.2025). [in Ukrainian]

16. Iuzyk Olha. Kontseptualni zasady novoi ukrainskoi shkoly u profesiinii pidhotovtsi zdobuvachiv vyshchoi osvity pedahohichnykh spetsialnostei [Conceptual Principles of the New Ukrainian School in the Professional Training of Higher Education Applicants in Pedagogical Specialties]. *Pedahohichna nauka i osvita XXI stolittia*. No. 2, 2024. S.61-71. DOI:10.35619/.vi2.27. URL: <https://pse.itup.com.ua/index.php/pse/article/view/27> (data zvernennia: 04.09.2025). [in Ukrainian]

DIGITAL ENGAGEMENT TECHNOLOGY FOR HIGHER EDUCATION STUDENTS IN SPECIALTIES A2 PRESCHOOL EDUCATION A2 AND A4 SECONDARY EDUCATION IN CREATING THEIR OWN MEDIA CONTENT

Olha YUZYK

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Professor at the
Digital Technologies and Methods of Teaching Informatic Department of
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0001-9586-6015
e-mail: olichkajuzuk@ukr.net

Abstract. The article identifies the relevance of creating one's own media content by higher education students in pedagogical specialties in general and when studying the discipline «Information and Communication Technologies». A new approach to learning is described by Steve Keller, the «pyramid of digital engagement». It has been shown that the behavior of learners in online environments includes the same types of activities as in traditional learning, and occurs in the following steps: curation / organization; creation / development; commenting / discussion; sharing / liking; viewing / reading / tracking.

Attention is focused on the importance of the following content modules: «Software for service purposes», «MS WORD word processor», «Microsoft Power Point» provided for in the educational program A2 Preschool education and A4 Secondary education at the Rivne State University for the Humanities. The teamwork in the process of creating a catalog for the study of «Information and Communication Technologies» is described. The author highlights his own experience of conducting conversations with students before creating his own media content while studying the content module «Microsoft PowerPoint». In particular, the development of a presentation in the form of a summary of one's own achievements with a volume of 15 slides was considered with the aim of developing Soft Skills in applicants.

Keywords: digital engagement, technology, media content, information and communication technologies, content modules, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Soft Skills.

Стаття надійшла до редакції 02.09.2025 р.

Стаття прийнята до друку після рецензування 16.09.2025 р.

Електронне науково-методичне видання

**Педагогічна наука і освіта
XXI століття**

Науково-методичний журнал

Випуск 5

Упорядники:

**проф. Пустовіт Г. П., проф. Петренко О. Б., доц. Ціпан Т. С.,
доц. Баліка Л. М., Бабяр А. А.**

**Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ**

**Рекомендовано до оприлюднення 30.10.2025 р.
Ум. друк. арк 28,34.**

П 24 Педагогічна наука і освіта XXI століття: науково-методичний журнал. Вип. 5. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т; упоряд.: Г. П. Пустовіт; ред. кол.: Г. П. Пустовіт, Н. О. Остапчук та ін. Рівне: РДГУ, 2025. 422 с.

УДК 37: 001 «20»

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2025

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа:
Рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 1870 від 11.09.2025 року
Ідентифікатор медіа: R40-06485

Суб'єкти у сфері друкованих медіа:
Рівненський державний гуманітарний університет,
вул. Степана Бандери, 12, м. Рівне, 33014, Україна;
тел.: (0362) 62-03-56
email: rectorat@rshu.edu.ua